

OCENA STANU SANITARNEGO ZA ROK 2024 - POWIAT WODZISŁAWSKI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim swym nadzorem obejmuje obszar dwóch powiatów :

a/ powiat wodzisławski (powierzchnia $\approx 287 \text{ km}^2$)

b/ miasto na prawach powiatu Jastrzębie-Zdrój (powierzchnia $\approx 85 \text{ km}^2$).

Nadzorem sanitarnym objętych jest ponad 4600 obiektów z czego :

a) Ponad 2,8 tysiąca obiektów znajduje się w powiecie wodzisławskim

b) Ponad 1,8 tysiąca obiektów znajduje się w powiecie jastrzębskim.

Liczba ludności zamieszkująca oba powiaty to około **244** tysiące osób z czego ponad **155** tysięcy przypada na powiat wodzisławski oraz około **88** tysięcy to mieszkańcy Jastrzębia-Zdroju.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Powyższe zadania realizowane są poprzez nadzór nad warunkami:

- higieny środowiska
- higieny pracy
- higieny procesów nauczania i wychowania
- higieny wypoczynku i rekreacji
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Ponadto prowadzona jest edukacja zdrowotna i promocja zdrowia.

Zadania realizowane są w oparciu o Ustawę z dnia 14.03.1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024r. poz. 416)

***Stan higieniczno-sanitarny w okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024r.
przedstawiał się następująco:***

I. W zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych

W powiecie wodzisławskim odnotowano **3906** zachorowania na choroby zakaźne. Liczba przypadków w poszczególnych jednostkach przedstawiała się następująco:

• Salmonelloza – zatrucie pokarmowe	-	28 p.
• Bakteryjne zakażenie jelit – Clostridium difficile	-	74 p.
• Bakteryjne zatrucie pokarmowe nieokreślone	-	1 p.
• inne bakteryjne zakażenia jelitowe, nieokreślone	-	2 p.
• Mikobakterioza	-	0 p.

• Ostre porażenie wiotkie OPV	- 0 p.
• Lamblioza	- 3 p.
• Wirusowe zakażenie jelit (rotawirusy, norowirusy, adenowirusy nieokreślone)	- 119 p.
• Biegunka o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	- 103 p.
• Krztusiec	- 81 p.
• Płonica (szkarlatyna)	- 298 p.
• Róża	- 40 p.
• Choroba meningokokowa	- 1 p.
• Choroby weneryczne (kiła, rzeżączka)	- 10 p.
• Borelioza (choroba z Lyme)	- 201 p.
• Rozpoczęte szczepienie p/wściekliznie	- 49 p.
• Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych (wirusowe, bakteryjne)	- 14 p.
• Ospa wietrzna	- 974 p.
• Różyczka	- 1 p.
• Wirusowe zapalenie wątroby (typu B, C, B+C)	- 5 p.
• AIDS	- 0 p.
• HIV	- 0 p.
• Świnka	- 1 p.
• Gruźlica	- 20 p.
• Listerioza	- 0 p.
• Choroba Creutzfelda – Jacoba	- 0 p.
• Zatrucia dopalaczami	- 22 p.
• Gorączka denga	- 0 p.
• Grypa potwierdzona testem antygenowym	- 1002 p.
• Covid 19	- 784 p.
• Zakażenia RSV	- 66 p.
• Jersinioza pozajelitowa	- 0 p.
• Streptococcus pneumoniae	- 4 p.
• Toksoplazmoza	- 1 p.
• Legioneloza	- 2 p.

Wzrost zachorowań wystąpił w przypadku: płonicy, krztuśca, wirusowego zakażenia jelit. Spadek zachorowań odnotowano w Covid-19.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono **605** wywiadów z osobami chorymi, podejrzanymi o zachorowanie na chorobę zakaźną, bądź nosicielami. Prowadzono również nadzór nad osobami z Salmonellozą oraz ozdrowieńcami po Salmonelli.

Wywiady dotyczyły:

• Zatruc pokarmowych	- 38 p.
• Boreliozy z Lyme	- 214 p.
• Zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych	- 13 p.
• Pokąsań osób przez zwierzęta	- 145 p.
• Gruźlicy	- 20 p.
• Nadzoru nad ozdrowieńcami Salmonelli	- 32 p.
• Nadzoru nad nosicielami Salmonelli	- 22 p.
• Clostridium difficile	- 71 p.
• Nosicieli HBS, HCV	- 34 p.

• Posocznicy	- 2 p.
• Różyczki	- 3 p.
• Legionelli	- 1 p.
• Meningokoków	- 1 p.
• Lambiozy	- 7 p.
• Streptococcus pneumoniae - zapalenia płuc	- 2 p.

Wykonano 17 dezynfekcji w środowisku osób chorych.

W 2024 roku nadzorowane było 37 punktów szczepień. Przeprowadzono 62 kontrole, podczas których zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych, prawidłowe przechowywanie i wykorzystanie szczepionek, rzetelne prowadzenie dokumentacji, terminowość sprawozdań oraz stosowanie wymaganych procedur.

Liczba dzieci, rodziców uchylających się od szczepienia dzieci wyniosła 531.

Na terenie powiatu wodzisławskiego znajduje się Poradnia Chorób Zakaźnych gdzie wykonywane są szczepienia przeciwko wściekliznie osób po narażeniu oraz 3 punkty szczepień zagranicznych.

W punktach szczepień zagranicznych wykonywane są szczepienia osób wyjeżdżających za granicę m.in. p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, żółtej gorączce, wzw typu „A”, durowi brzuszemu.

W 2024 r. odnotowano 16 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych, 15- typu łagodnego oraz 1 -odczyn poważny, zgłoszonych przez placówki działające na terenie powiatu wodzisławskiego, po szczepieniu przeciw szczepionkom obowiązkowym u dzieci zgodnie z Kalendarzem Szczepień Ochronnych. Poważny odczyn odnotowano po szczepieniu preparatem szczepionkowym przeciwko odrze, śwince i różyczce MMR oraz Streptococcus pneumoniae Synflorix :

Z relacji ojca w dniu szczepienia w godzinach popołudniowych wystąpił ból nogi, ograniczenie ruchomości, osłabienie siły mięśniowej. Według niego widoczna jest wiotkość w kończynach. Zgłosił się do lekarza na drugi dzień bez dziecka.

W 2024 roku kontrolowano pod względem higieniczno- sanitarnym podmioty, które wykonują działalność leczniczą. Przeprowadzono 150 kontroli. Wydano 7 decyzji nakazowych (głównie na poprawę stanu technicznego) i 9 decyzji płatniczych oraz 3 mandaty karne. W większości placówek medycznych stan sanitarny i stan techniczny jest dobry.

Zatrucie dopalaczami:

Ilość zgłoszeń podejrzeń zatruc lub zatruc środkami zastępczymi (dopalaczami) wynosiła: w 2015r. – 101p., w 2016r. – 37p., w 2017r. – 32p., 2018r.- 64p., 2019r.- 46p., 2020-4p., 2021-12p., w 2022r. -19p., w 2023r. – 27p. W roku 2024 odnotowano 22 przypadki zatruc dopalaczami.

Ogniska epidemiczne:

Nie wystąpiły

Skargi:

Brak

Zatrucia pokarmowe: Odnotowano 2 ogniska zatruc pokarmowych

Czynnik etiologiczny - Salmonella z grupy D, 1 ognisko – przedszkole, 11 osób chorych, 1 ognisko – przyjęcie urodzinowe, 4 osoby chore.

II. W zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wodzisławiu Śląskim sprawuje nadzór sanitarny nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. W roku bieżącym nadzorem objętych zostało **1437** zakładów zlokalizowanych na terenie powiatu wodzisławskiego tj. miast: Wodzisław Śląski, Pszów, Radlin, Rydułtowy oraz gmin: Godów, Gorzyce, Lubomia, Marklowice, Mszana. Do grupy obiektów nadzorowanych należały:

- 166 zakładów produkcyjnych,
- 785 zakładów wprowadzających do obrotu artykuły spożywcze, materiały i wyroby do kontaktu z żywnością,
- 486 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego i zamkniętego, w tym małej gastronomii.

W nadzorowanych obiektach przeprowadzono ogółem **1634** kontrole sanitarne. W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli sanitarnych uchybieniami, wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano **173** decyzje terminowe nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień. Najczęściej stwierdzane uchybienia podczas przeprowadzanych kontroli to nadal zły stan techniczny pomieszczeń, wyposażenia.

Działalność Sekcji NS/BŻ w latach 2023 - 2024.

Obiekty i kontrole	Rok 2023	Rok 2024
Zakłady produkcyjne	153	166
Zakłady obrotu żywnością	748	785
Zakłady żywienia zbiorowego	478	486
Kontrole	1499	1634
Decyzje nakazujące usunięcie usterek	175	173
Decyzje nieterminowe np. zatwierdzające działalność	327	350
Ilość mandatów	61	47
Kwota mandatów	13350	11500

Pracownicy Sekcji NS/BŻ przeprowadzali poza kontrolami zaplanowanymi lub sprawdzającymi wykonanie decyzji administracyjnych również kontrole sanitarne w związku z zatwierdzeniem zakładów na wniosek przedsiębiorców rozpoczynających działalność lub poszerzających zakres działalności, w ramach kontroli interwencyjnych i powiadomień RASFF, sprawdzano treści umieszczane na stronach internetowych, a także w ramach akcji:

- Ocena bloków żywienia w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży – wypoczynek letni,
- Ocena bloków żywienia w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży – wypoczynek zimowy,
- Akcja „palenie” – raportowano miesięcznie wdrożenie przepisów dotyczących zakazu palenia tytoniu w placówkach żywnościowo-żywnościowych,

- Kontynuacja akcji związanej z występowaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF),
- Realizacja w sklepikach oraz stołówkach szkolnych wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154) w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach,
- Kontynuowano nadzór nad jakością i sposobem żywienia dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty,
- Kontynuacja akcji „żłobki” – sprawdzano czy żłobek i klub dziecięcy zapewniają przebywającym w nim dzieciom wyżywienie zgodne z wymaganiami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej, opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia w Warszawie,
- W ramach akcji „Lato” w terminie 20.06.2024r. do 30.09.2024r. przeprowadzono kontrole w obiektach żywienia w zakładach małej gastronomii oraz żywienia zbiorowego typu zamkniętego w miejscowościach turystycznych w okresie wzmożonego ruchu turystycznego w sezonie letnim,
- Kontrolowano znakowanie oraz warunki przechowywania wód butelkowanych,
- Kontynuacja akcji „szpitale” – kontrole sanitarne warunków w jakich przygotowywane są posiłki oraz ocena żywienia na podstawie jadłospisów i badań laboratoryjnych,
- Akcja „markety” dot. kontroli obiektów typ market/supermarket i żywności pochodzącej z krajów Unii Europejskiej oraz krajów trzecich,
- Akcja „importerzy owoców i warzyw”, której celem był wzmożony nadzór nad sprzedażą owoców i warzyw na giełdach owocowo-warzywnych oraz innych miejscach sprzedaży hurtowej,
- Akcja „mklik” – pobrano do badań próbki zmiotków i wytrzepek w piekarniach,
- Akcja dot. wzmożonego nadzoru nad obrotem mięsa i wyrobów mięsnych w szczególności na targowiskach,
- W ramach przedsięwziętej akcji w miejscach obrotu detalicznego maku w opakowaniach zbiorczych weryfikowano, czy sprzedawcy detaliczni posiadają odpowiednią dokumentację potwierdzającą, że sprzedawany przez nich mak jest przeznaczony do spożycia przez konsumentów, a nie do przetwórstwa spożywczego,
- Akcja „olej słonecznikowy” – podczas kontroli sanitarnych sprawdzano identyfikację pochodzenia oleju słonecznikowego wykorzystywanego w zakładach przetwórstwa spożywczego i punktach gastronomicznych.

Realizowano współpracę z Inspekcją Weterynaryjną, oraz Farmaceutyczną.

Przyjęto **61** interwencji - głównie na niewłaściwą jakość zdrowotną żywności, niewłaściwy stan sanitarny zakładu, przeterminowane artykuły spożywcze. W wyniku zgłoszeń interwencyjnych i przeprowadzonych kontroli sanitarnych nałożono **16** mandatów na łączną kwotę 3900 PLN. **1** interwencję – przekazano właściwemu PPIS.

Z zakładów na terenie powiatu wodzisławskiego pobrano do badań laboratoryjnych 318 próbek, z których zdyskwalifikowano 4.

Ogółem wydano **350** decyzji nieterminowych, głównie zatwierdzających zakłady. Za stwierdzone uchybienia natury sanitarnej osoby odpowiedzialne zostały ukarane **47** mandatami karnymi na łączną kwotę 11 500 PLN. Najczęściej karano, podobnie jak w latach ubiegłych za: brak bieżącej czystości i porządku, sprzedaż artykułów spożywczych po

upływie terminu przydatności do spożycia/minimalnej trwałości.

W porównaniu do analogicznego okresu w roku ubiegłym powstały nowe zakłady w każdej z grup: produkcyjne, obrotu i żywienia. Można uznać, że stan sanitarny zakładów utrzymuje się na dobrym poziomie, zmniejszyła się nawet ilość nałożonych mandatów karnych przy zwiększonej liczbie kontroli.

III. W zakresie nadzoru nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy kontrolowali zakłady pracy, zatrudniające pracowników na umowę o pracę. Nadzorem objęto zakłady należące do różnych grup Polskiej Klasyfikacji Działalności tj.:

- spółki współpracujące z kopalniami na terenach kopalń i poza nimi,
- kopalnie węgla kamiennego,
- zakłady blacharskie i mechaniki pojazdowej,
- piekarnie i cukiernie,
- szpital,
- zakłady gospodarki komunalnej,
- placówki edukacyjne,
- sklepy spożywcze i przemysłowe,
- hurtownie chemii i kosmetyków,
- firmy transportowe,
- firmy budowlane,
- zakłady diagnostyki samochodowej,
- biblioteki,
- urzędy administracji publicznej,
- restauracje i hotele,
- zakłady ślusarskie,
- agencje reklamowe,
- gospodarstwa rolne,
- gospodarstwa hodowli ryb,
- zakłady wędliniarskie,
- zakłady kamieniarskie,
- producenta wyrobów z drewna,
- producenta wyrobów tytoniowych,
- ośrodki sportu i rekreacji.

Przeprowadzono ogółem **210** kontroli, wydano **60** decyzji merytorycznych, oraz **48** decyzji płatniczych za kontrole kwestionowane.

Decyzje merytoryczne dotyczyły nakazu:

- odnowienia powłok malarskich w pomieszczeniach pracy oraz pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych,
- przeprowadzenia badań i pomiarów środowiskowych na stanowiskach pracy,
- założenia lub uzupełnienia kart i rejestrów wyników badań środowiskowych
- zaopatrzenia zakładu w karty charakterystyki stosowanych niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych,

- założenia rejestrów prac i rejestrów pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne, opracowanie procedur, uwzględnienie w ocenie ryzyka zawodowego narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne,
- założenia rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- przekazywania informacji do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych rakotwórczych lub mutagennych,
- zapewnienia sprawnie funkcjonującego systemu pierwszej pomocy.

Poniżej przedstawiono zestawienie danych za lata 2023/2024:

Rok	2023	2024
Kontrole	256	210
Decyzje merytoryczne	47	60
Decyzje płatnicze	37	48

Tematami wiodącymi na rok 2024 były:

- Nadzór nad produktami kosmetycznymi w zakresie zgodności oznakowania opakowania jednostkowego produktu oraz składu. Przeprowadzone kontrole tematyczne nie wykazały nieprawidłowości.
- W 2024 roku kontrolowano dokumentację produktów kosmetycznych ochrony przeciwsłonecznej, kontrole nie wykazały nieprawidłowości.
- Prowadzono akcję bezpiecznego stosowania dezynfektorów i algicydów do dezynfekcji i zabezpieczania basenów kąpielowych, kontrole nie wykazały nieprawidłowości.
- Objęto nadzorem produkty biobójcze, których zgodność z przepisami prawa jest kluczowa dla zapewnienia bezpieczeństwa ich stosowania (bezpośrednie narażenie na kontakt z substancjami o wysokiej toksyczności), co obejmuje zarówno ich wykorzystanie przez użytkowników nieprofesjonalnych, jak i stosowanie profesjonalne w działalności zawodowej. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.
- Kontrole podmiotów prowadzących legalny obrót prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, nie wykazały nieprawidłowości.
- Prowadzono działalność edukacyjno-informacyjną w ramach prowadzonych kontroli.
- Działania kontrolne i edukacyjne w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. Wydano decyzje nakazowe na uaktualnienie dokumentacji.
- Ocena narażenia zawodowego pracowników w zakładach zajmujących się pracami związanymi z usuwaniem azbestu. Do siedziby PPIS w Wodzisławiu Śląskim w 2024r. wpłynęły zgłoszenia prac związanych z usuwaniem azbestu na terenie powiatu

wodzisławskiego dotyczące pojedynczych, niewielkich elementów na budynkach gospodarczych.

- W ramach prowadzonego nadzoru pracownicy sekcji Higieny Pracy kontrolowali czy na terenie obiektów wywieszone są znaki informujące o zakazie palenia oraz czy zakaz ten jest przestrzegany.

- Pracownicy sekcji Higieny Pracy przeprowadzili **3** wizytacje u wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne, wizytacje nie wykazały nieprawidłowości.

- W zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych przeprowadzono **12** wizytacje domniemanych punktów sprzedaży, które nie wykazały nieprawidłowości.

W poniższej tabeli przedstawiono dane statystyczne za rok 2023 oraz 2024 dotyczące postępowań w sprawach **chorób zawodowych** w powiecie wodzisławskim:

Rok	2023	2024
Wydane decyzje stwierdzające	16	23
Wydane decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	7	13
Sporządzone oceny narażenia zawodowego	51	78
Inne decyzje	2	0

Ze względu na zatrudnienie mieszkańców powiatu w górnictwie postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych dotyczyły głównie jednostek chorobowych: pylice płuc oraz choroby narządu słuchu (obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem).

IV. W zakresie nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania.

W 2024r. pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili **249** kontroli sanitarnych w tym 27 w ramach nadzoru nad placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

W trakcie kontroli sanitarnych uwagę zwracano na:

- stan sanitarno-techniczny budynków i pomieszczeń placówek oświatowych,
- stan techniczny i standardy dostępności do urządzeń sanitarnych,
- zapewnienie bieżącej ciepłej i zimnej wody w sanitariatach uczniowskich,
- prawidłowe wyposażenie sanitariatów w środki higieny osobistej,
- zapewnienie prawidłowych warunków do higieny jamy ustnej w przedszkolach,
- zapewnienie prawidłowej temperatury w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży,
- zapewnienie możliwości pozostawiania przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych w szkole,
- przestrzeganie przepisów w zakresie stosowania i przechowywania niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych w szkolnych pracowniach chemicznych,

- ergonomiczne stanowisko pracy ucznia,
- właściwe sporządzanie rozkładów zajęć lekcyjnych oraz czas trwania przerw międzylekcyjnych,
- warunki higieniczne w pracowniach komputerowych,
- właściwą infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
- bezpieczne użytkowanie sprzętu i urządzeń sportowych w salach i na boiskach szkolnych,
- prowadzenie dożywiania w szkołach, podawanie napojów,
- funkcjonowanie sklepików szkolnych oraz automatów z żywnością zgodnie z przepisami,
- dostęp do wody pitnej w szkołach,
- opiekę medyczną i stan gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej w szkołach,
- ogrodzenie terenu placów zabaw, czystość i wymianę piasku, stan techniczny oraz zabezpieczenie piaskownic przed zanieczyszczeniami odzwierzęcymi,
- posiadanie przez żłobki i przedszkola oczyszczaczy powietrza,
- stosowanie całkowitego zakazu palenia w placówkach oświatowych.

W 2024r. wydano **5** decyzji administracyjnych, oraz **6** decyzji zmieniające termin wykonania nakazów, które dotyczyły złego stanu technicznego budynków oraz terenów zewnętrznych.

Ponadto przeprowadzano **1** kontrolę interwencyjną, która dotyczyła:

- wszawicy w szkole – szkoła podjęła działania.

W wyniku kontroli sanitariatów stwierdzono, że placówki zapewniają bieżącą ciepłą i zimną wodę, środki higieny osobistej (mydło w płynie, papier toaletowy, ręczniki jednorazowe) oraz kosze na odpady. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych są zachowane.

W skontrolowanych pracowniach w szkołach nie stwierdzono uchybień, w widocznych miejscach znajdują się regulaminy bhp oraz apteczki.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że wszystkie placówki zapewniają opiekę pielęgniarską.

Systematycznie przeprowadzane są kontrole placów zabaw w przedszkolach. Szczególną uwagę zwraca się na czystość piasku, stan techniczny oraz zabezpieczenie piaskownic przed zanieczyszczeniami odzwierzęcymi.

Wszystkie placówki zapewniają uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych - w klasach na wyznaczonych półkach lub w szafkach uczniowskich.

W 2024r. na terenie powiatu wodzisławskiego zorganizowano wypoczynek w miejscu zamieszkania. Wzorem lat ubiegłych zorganizowany był w formie półkolonii w szkołach, obozów sportowych w obiektach sezonowych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono żadnych uchybień higieniczno-sanitarnych oraz technicznych. W ogólnej ocenie wypoczynek przebiegał bez większych zastrzeżeń.

W 2024r. w szkołach podstawowych przeprowadzono pomiary dotyczące obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

Ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych przeprowadzono w 15 oddziałach 2 placówek szkolnych, w których badaniom poddano 238 uczniów.

Zgodnie z arkuszem badań w tym zakresie stwierdzono, że:

- w 15 oddziałach 2 szkół waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia stwierdzono

- u 128 uczniów,
- w 15 oddziałach 2 szkół waga tornistra szkolnego w zakresie 10-15% masy ciała ucznia stwierdzono u 89 uczniów,
- w 15 oddziałach 2 szkół waga tornistra szkolnego w zakresie większym niż 15% masy ciała ucznia stwierdzono u 21 uczniów.

W wyniku stwierdzonych uchybień w powyższym zakresie dyrektorów placówek zobowiązano do wdrożenia działań naprawczych, w tym przeprowadzenia działań edukacyjnych skierowanych do uczniów i rodziców dzieci w przedmiocie problemu ciężkich tornistrów/plecaków.

V. W zakresie higieny środowiska oraz utrzymania należytego stanu higienicznego obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

A Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej:

Ogółem: przeprowadzono **346** kontroli w zakresie przestrzegania warunków sanitarno-higienicznych, wydano 22 decyzje nakazujące, oraz 31 decyzji płatniczych, nałożono 7 mandatów karnych.

Skontrolowano 283 obiekty t.j.: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, solaria, fitness kluby/siłownie, zakłady opieki zdrowotnej (PPZOZ w Wodzisławiu Śląskim - Szpital i Zespół Poradni Specjalistycznych), Wojewódzki Szpital Chorób Płuc, Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, przychodnie lekarskie, Stacja Krwiodawstwa, Stacja Dializ, laboratoria medyczne, zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, Domy Pomocy Społecznej, Domy Seniora, hotele i obiekty hotelarskie, ośrodki wypoczynkowe sezonowe, tereny rekreacyjno-sportowe i plaże przy kąpieliskach i basenie otwartym, pływalnie kryte, obiekty sportowe i kulturalne, hale zabaw, place zabaw dla dzieci z piaskownicami, toalety publiczne i ogólnodostępne przy obiektach handlowych, dworce PKS i przystanki autobusowe, dworzec PKP i stacje kolejowe, stacje paliw, ośrodki wsparcia dla osób niepełnosprawnych, schroniska dla osób bezdomnych, cmentarze, targowisko miejskie, Powiatową Komisję Lekarską, pralnię, parking przy A1 (MOP) środki transportu publicznego oraz do przewozu chorych, zakłady pogrzebowe (domy przedpogrzebowe i środki transportu do przewozu zwłok).

Skontrolowane obiekty w większości utrzymane były w odpowiednim stanie sanitarno-higienicznym i technicznym; w części stwierdzono nieprawidłowości, wydano decyzje oraz nałożono mandaty, które dotyczyły następujących obiektów:

- Toaleta ogólnodostępna w Parku Handlowym w Wodzisławiu Śląskim - zapewnienia podajników na ręczniki jednorazowe przy umywalce w toaletach, oraz na papier toaletowy przy misce ustępowej, uporządkowania pomieszczenia dla matki z dzieckiem. Nałożono mandat za brak bieżącej czystości.
- Hotel w Wodzisławiu Śląskim - przeprowadzenia działań w związku ze stwierdzonym skażeniem instalacji wody ciepłej bakteriami z gr. Legionella;
- Zajazd z pokojami noclegowymi w Radlinie– zapewnienia higienicznego sposobu postępowania z bielizną pościelową, zapewnienia na łóżkach nakładek ochronnych na materace, opracowania procedury postępowania z bielizną czystą i brudną.
- Zakłady fryzjerskie w Wodzisławiu Śląskim i w Lubomi - doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego ścian, sufitów, usunięcia przyczyn zawilgocenia, zapewnienia podajników na środki higieniczne przy punktach do mycia rąk w części usługowej i w toaletach, zapewnienia prawidłowej dezynfekcji, zapewnienia zmywalnej powierzchni mebli w poczekalniach . Nałożono mandat dla zakładu

fryzjerskiego w Wodzisławiu Śl. za brak dezynfekcji ostrzy maszynek do strzyżenia, brudne, zakurzone kratki wentylacyjne;

- Usługi tatuażu w budynku prywatnym w Wodzisławiu Śląskim - opracowania, wdrożenia i stosowania procedury higienicznej, zawarcia umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych, zapewnienia profesjonalnych pojemników na odpady zakaźne, zapewnienia urządzenia chłodniczego do przechowywania tych odpadów, zapewnienia w toalecie podajników na środki higieniczne.

- Gabinet Akupunktury w Wodzisławiu Śląskim - zapewnienia podajników na środki higieniczne przy umywalce w pomieszczeniu usługowym i w toalecie.

- Klub Fitness w Wodzisławiu Śląskim – doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian i sufitów w części pomieszczeń;

- Cmentarz Parafialny w Rydułtowach - usunięcia zalegających elementów zdemontowanych nagrobków z resztkami ziemi grzebalnej składowanych na obrzeżu cmentarza, zapewnienia podajników ze środkami higienicznymi przy umywalkach do mycia rąk w kaplicy przy chłodniach na zwłoki.

- Kaplica Pogrzebowa w Czyżowicach - doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego powierzchni ścian i sufitu.

- Ośrodki Kultury w Pszowie, Godowie, Czyżowicach i w Rydułtowach- odnowienia powierzchni ścian, posadzek i innych powierzchni wyposażenia obiektu, zapewnienia podajników na środki higieniczne w toaletach, uzupełnienia stopni schodów w części obiektów.

- Stacji Paliw w Wodzisławiu Śląskim -doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego ścian.

- Targowisko w Wodzisławiu Śląskim - doprowadzenia uszkodzonych powierzchni straganów do właściwego stanu sanitarno-technicznego, zapewnienia dostatecznej ilości kontenerów (pojemników) na odpady, zapewnienia środków higienicznych w podajnikach oraz środków do utrzymywania czystości i dezynfekcji toalet, odnowienia powierzchni ścian w toalecie. Obiekt został zlikwidowany.

Interwencje

Łącznie wpłynęło **30** wniosków o interwencję z zakresu higieny komunalnej i środowiska, które dotyczyły m.in.:

A) Uciążliwości powodowanych przez hałas pochodzący z lokalu gastronomicznego – przekazano do Starosty Wodzisławskiego

B) złego stanu sanitarno-technicznego (dot. ścian i sufitów w klatce schodowej budynku wielorodzinnego w Wodzisławiu Śląskim, ul. 26 Marca), przeprowadzono kontrolę, następnie sprawę przekazano do PINB, wydano też zalecenia dotyczące bieżącego stanu sanitarno-higienicznego dla Zarządcy budynku.

C) niewłaściwych warunków sanitarnych w mieszkaniach socjalnych (dot. zawilgocenia ścian) – sprawa po oględzinach została przekazana do Inspektora Nadzoru Budowlanego;

D) 8 spraw uciążliwych lokatorów w Wodzisławiu Śląskim (ul. Tysiąclecia, Górnicza, Przemysława, Żeromskiego, Radlińska), w Pszowie (ul. Jagiełły)– feter związany z nagromadzeniem śmieci, hodowlą nadmiernej ilości zwierząt domowych, zapach moczu i fekalii, ponadto nie korzystania z WC i kuchni, brak bieżącej wody, zasiedlone gołębie na balkonie i dokarmianie ptactwa powodujące zanieczyszczenie odchodami, obecność insektów (mrówek, pluskiew) – nałożono 3 mandaty karne, wydano stosowne zalecenia i pouczono lokatorów. Wystosowano pisemne wystąpienia do lokatorów, zarządcy budynku oraz do Ośrodka Pomocy Społecznej o objęcie opieką - w większości przypadków mieszkania

zostały uprzątnięte, balkon zabezpieczony przed gołębiami, akcja dezynsekcji, część lokatorów oporna, odmawiająca współpracy;

E) złego stanu sanitarno-higienicznego (dot. brudnej posadzki i przymierzalni) w Sklepie Odzieżowym w Rydułtowach, nałożono mandat, wydano zalecenie doraźne, kontrola sprawdzająca wykazała że obiekt gruntownie wysprzątano.

F) uciążliwego zapachu panującego na Oddziale Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Wodzisławiu Śląskim – skarga niezasadna.

G) złego stanu sanitarno-higienicznego w pokojach noclegowych Zajazdu w Radlinie – stwierdzono niehigieniczny sposób postępowania z bielizną pościelową (pranie we własnym zakresie przy braku odpowiednich warunków do prania i suszenia, brak dezynfekcji), wydano decyzję dotyczącą zapewnienia higienicznego postępowania z bielizną pościelową;

H) braku oznakowania toalet ogólnodostępnych w Parku handlowym w Wodzisławiu Śląskim – stwierdzono zły stan higieniczny i porządkowy toalet oraz brak środków do utrzymywania czystości - nałożono mandat, wydano zalecenia doraźne, kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń.

I) Uciążliwości powodowane przez nieprawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi - zaleganie odpadów komunalnych na posesji prywatnej – po przeprowadzeniu wizji przekazano do załatwienia do Gminy Lubomia.

J) prowadzenie usług tatuażu bez spełnienia odpowiednich wymogów sanitarnych w budynku prywatnym w Wodzisławiu Śląskim – stwierdzono nieprawidłowe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi, wydano decyzję administracyjną dot. zapewnienia prawidłowego postępowania z odpadami medycznymi, zapewnienia podajników na środki higieniczne w toalecie oraz zapewnienia procedury higienicznego postępowania podczas wykonywania zabiegów, kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nakazów.

K) niehigienicznego wykonywania usług fryzjerskich w budynku prywatnym w Radlinie – sporadyczne usługi, pouczenie dot. prawidłowego wykonywania dezynfekcji zanurzeniowej, stosowania profesjonalnych środków do wykonywania dezynfekcji narzędzi i rąk oraz higienicznego transportu narzędzi do klienta;

L) obecności szczurów na terenie otwartym, Wodzisław Śl., ul. Wałowa, Pszowska – wystąpienia do Prezydenta Miasta – przeprowadzono deratyzację terenu;

Ł) bytowania szczurów na prywatnej posesji w Pszowie, ul. Cisowa, wydano decyzję dot. podjęcia działań deratyzacyjnych, wystosowano upomnienie, jednocześnie prowadzona była korespondencja z Burmistrzem miasta Pszów w tej sprawie;

M) obecności szczurów w Pszowie, ul. Długosza – sprawę przekazano do Burmistrza Miasta Pszów.

N) uciążliwych emisji z instalacji kominowych z lokalu gastronomicznego w Radlinie – przekazano sprawę do Starosty Wodzisławskiego i Burmistrza Miasta Radlin;

O) składowiska odpadów niebezpiecznych na terenie Syryni, gm. Lubomia – przekazano sprawę do Wójta Gminy Lubomia;

P) uciążliwości pylenia przy rozbiórce hałdy kopalnianej w Rydułtowach – prowadzono korespondencję, celem uzyskania wyjaśnień z organami ochrony środowiska;

R) wypływu fekalii z powodu uszkodzenia instalacji kanalizacyjnej na prywatnej posesji w Pszowie – przekazano do Burmistrza Miasta Pszów;

S) (2) zanieczyszczenie posesji prywatnej w Skrbeńsku ściekami, pochodzącymi z dwóch różnych źródeł (2 inne posesje) – przekazano obie sprawy do Wójta Gminy Godów, zostały podjęte działania;

Podsumowując, stan sanitarny powiatu wodzisławskiego w zakresie higieny komunalnej, za rok 2024, poza ww. nieprawidłowościami nie budził większych zastrzeżeń.

A. NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY W ZAKRESIE WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI, KĄPIELISK, MIEJSC OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI ORAZ PŁYWALNI

W roku 2024 nadzorowano jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jakość wody w basenach kąpielowych krytych i odkrytych, jakość wody ciepłej w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, obiektach typu DPS oraz budynkach zamieszkania zbiorowego (m.in.: hostele, hotele). Prowadzono również nadzór nad jakością wody w kąpieliskach i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli.

1. Zaopatrzenie w wodę do spożycia

Powiat wodzisławski – łącznie w 2024 roku w ramach monitoringu jakości wody na nadzorowanym terenie pobrano **316** próbek wody, z czego **99** próbek pobrano w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego przez tutejszą Inspekcję Sanitarną, natomiast **217** próbek pobrano w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

1.1. Miasta: Wodzisław Śląski, Rydułtowy, Pszów, Radlin

Miasta w powiecie wodzisławskim, jak w roku ubiegłym, zaopatrywane były w wodę do picia głównie z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. z siedzibą przy ul. Wojewódzkiej 19 w Katowicach (głównego producenta i dystrybutora hurtowego wody wodociągowej), a rozprowadzaną przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Wodzisław Śląski, „Wodociągi – Esos” Sp. z o.o. Radlin, Ciepłownię Rydułtowy Sp. z o.o. w Rydułtowach, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Rybniku oraz Spółkę Wodociagową w Turzy Śląskiej.

Powiat wodzisławski zaopatrywany jest głównie ze zbiorników Oddziału Sieci Magistralnej Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Pszowie (woda jest transportowana z Oddziału Sieci Magistralnej w Mikołowie, który zasilany jest w wodę pochodzącą z Zakładu Uzdatniania Wody w Goczałkowicach, Zakładu Uzdatniania Wody w Dzieńkowicach i Stacji Uzdatniania Wody Czaniec).

Ponadto wyżej wymienione miasta zasilane są jeszcze z 2 innych wodociągów:

- a) „Lasy Popielowskie” Radlin (ujęcia głębinowe zlokalizowane przy ul. Wantuły),
- b) „Rydułtowy” (ujęcie w Rydułtowach przy ul. Leona 8).

Łącznie w 2024 roku na wyżej wymienionym terenie pobrano **190** próbek wody, z czego **50** próbek pobrano w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego przez tutejszą Inspekcję Sanitarną, natomiast **140** próbek pobrano w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

Dodatkowo w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej na południu Polski na wyżej wymienionym terenie pobrano dodatkowo 2 próbki w ramach kontroli urzędowej oraz 9 próbek w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody.

Jakość wody na ogół nie budziła zastrzeżeń. Jednakże odnotowano jednorazowe przekroczenie trichlorometanu (chloroformu) w próbce pobranej z punktu zgodności w Wodzisławiu Śląskim.

Zagrożenie dla zdrowia spowodowane obecnością ubocznych produktów dezynfekcji jest małe (przy właściwie prowadzonym procesie uzdatniania) w porównaniu z zagrożeniem wynikającym z niewystarczającej dezynfekcji. Dlatego też nie zalecano osłabienia dezynfekcji w celu obniżenia powstawania jej ubocznych produktów. Zgodnie z wytycznymi WHO dotyczącymi jakości wody do picia wartość przekroczenia chloroformu nie stwarzała ryzyka dla zdrowia konsumentów.

Ponadto stwierdzono również trzykrotnie (2x Wodzisław Śląski, 1x Radlin) nieco podwyższoną ilość żelaza. Wg ekspertów WHO żelazo występujące w wodzie w wartościach ponadnormatywnych (nie przekraczające wartości 2 mg/l) należy uznać za wolne od ryzyka niepożądanych skutków dla zdrowia dlatego nie stanowi zagrożenia dla zdrowia ludzi.

W Rydułtowach stwierdzono jednorazowe przekroczenie wartości boru w punkcie zgodności. Przeprowadzone badania kontrolne oraz dodatkowe badania na sieci wodociągowej nie wykazały już przekroczeń. Eksperti Światowej Organizacji Zdrowia uznali, że stężenie boru w wodzie do picia nieprzekraczające 2,4 mg/l uznać należy za wolne od ryzyka niepożądanych skutków dla zdrowia.

W lutym na terenie miasta Radlin wykryto obecność 1 bakterii grupy coli (przy jednoczesnym braku obecności E.Coli i enterokoków). W związku z tym Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śląskim w ramach kontroli wewnętrznej oraz Inspekcja Sanitarna w ramach nadzoru sanitarnego przeprowadziły badania kontrolne, które nie wykazały przekroczeń.

Obecność 1 bakterii grupy coli (przy jednoczesnym wykluczeniu obecności E.Coli oraz enterokoków) nie wskazuje na zanieczyszczenie kałowe wody, ale skutkuje zawsze podjęciem działań korygujących w celu utrzymania odpowiedniej jakości bakteriologicznej wody. Nie stwarza to jednak zagrożenia zdrowotnego dla korzystających z tej wody.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz na podstawie wszystkich uzyskanych sprawozdań z badań wodę na wyżej wymienionym terenie oceniono jako nadającą się do spożycia przez ludzi.

1.2. Gminy: Gorzyce, Marklowice

Przeważający obszar wyżej wymienionych gmin zaopatrywany był w wodę do picia pochodzącą głównie z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A., a rozprowadzaną za pośrednictwem Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Wodzisławiu Śląskim.

Dodatkowo teren ten jest zasilany przez 2 wodociągi:

- a) „Turza” (Spółka Wodociągowa w Turzy Śląskiej) – woda z własnych ujęć głębinowych mieszana z wodą z sieci Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Wodzisławiu Śląskim,
- b) „Lasy Popielowskie” („Wodociągi – Esox” Sp. z o.o.) – woda z własnych ujęć głębinowych zlokalizowanych przy ul. Wantuły w Radlinie mieszana z wodą z sieci magistralnej Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A.

Łącznie w 2024 roku na wyżej wymienionym terenie pobrano 55 próbek wody, z czego 21 próbek pobrano w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego przez tutejszą Inspekcję Sanitarną, natomiast 34 próbki pobrano w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

Dodatkowo, w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej na południu Polski na wyżej wymienionym terenie pobrano dodatkowo 3 próbki w ramach kontroli urzędowej oraz 1 próbkę w ramach kontroli wewnętrznej.

Jakość wody nie budziła zastrzeżeń za wyjątkiem jednorazowego stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnej wartości niklu w Turzy Śląskiej w wodzie dostarczanej przez Spółkę Wodociągową w Turzy Śląskiej. Badanie kontrolne wykazało już wartość parametryczną niklu zgodną z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Podwyższone stężenie niklu w wodzie może być spowodowane jego przenikaniem z armatury wodociągowej lub pochodzić z naturalnych odkładów. Nikiel może kumulować się w rurach podczas małych rozbiorów wody, np. w nocy, natomiast najczęściej obserwowanym skutkiem zdrowotnym narażenia na nikiel są reakcje alergiczne. Według ekspertów Światowej Organizacji Zdrowia stężenie niklu w wodzie do picia nie przekraczające 0,07 mg/l należy uznać za wolne od ryzyka niepożądanych skutków dla zdrowia.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz na podstawie przedstawionych sprawozdań z badań wodę na wyżej wymienionym terenie oceniono jako nadającą się do spożycia przez ludzi.

1.3. Gminy: Godów, Mszana

Dostawę wody na tym terenie realizowało Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim. Na przeważającym obszarze woda docierająca do odbiorców zakupiona była od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A., natomiast sołectwo Gogołowa oraz część Gołkowic i Skrzeńsko zasilane były wodą zakupioną od Jastrzębskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Jastrzębiu– Zdroju. Jakość wody w przedmiotowych gminach badano 43 razy, z czego 16 próbek pobrano w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego przez tutejszą Inspekcję Sanitarną, natomiast 27 próbek pobrano w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

Dodatkowo, w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej na południu Polski przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody pobrało 1 próbkę wody.

Jakość wody na ogół nie budziła zastrzeżeń.

We wrześniu na terenie gminy Godów (w miejscowości Skrzyszów) wykryto obecność 1 bakterii grupy coli (przy jednoczesnym braku obecności E.Coli i enterokoków) oraz jednorazowo podwyższoną ilość ogólnej liczby bakterii w 22°C. W związku z tym Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śląskim w ramach kontroli wewnętrznej wraz z Inspekcją Sanitarną w ramach nadzoru sanitarnego przeprowadziły szereg badań kontrolnych na sieci wodociągowej w tym rejonie. Przeprowadzone badania kontrolne nie wykazały przekroczeń.

Podwyższona obecność ogólnej liczby mikroorganizmów może sygnalizować warunki sprzyjające narastaniu mikroflory, w tym mały pobór lub stagnację wody.

Obecność 1 bakterii grupy coli (przy jednoczesnym wykluczeniu obecności E.Coli oraz enterokoków) nie wskazuje na zanieczyszczenie kałowe wody, ale skutkuje zawsze podjęciem działań korygujących w celu utrzymania odpowiedniej jakości bakteriologicznej wody. Nie stwarza to jednak zagrożenia zdrowotnego dla korzystających z tej wody.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz na podstawie wszystkich uzyskanych sprawozdań z badań wodę na wyżej wymienionym terenie oceniono jako nadającą się do spożycia przez ludzi.

1.4. Gmina Lubomia

Teren gminy Lubomia zaopatrywany jest w wodę do spożycia pochodzącą z ujęć głębinowych zlokalizowanych na terenie Raciborza, rozprowadzaną przez Zakład

Wodociągowo - Kanalizacyjny w Lubomiu, który realizuje dostawę wody na terenie całej gminy zgodnie z obowiązującą ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. W ramach monitoringu Inspekcja Sanitarna wykonała 7 badań jakości wody, a przedsiębiorstwo wodociągowe – 5 badań. Jakość wody nie budziła zastrzeżeń.

Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań wodę oceniono jako nadającą się do spożycia przez ludzi.

2. Nadzór nad jakością wody basenowej.

Na terenie powiatu wodzisławskiego nadzorem objęte były: kryta pływalnia „MANTA” w Wodzisławiu Śląskim, Pływalnia Kryta MOSiR w Radlinie, kryta pływalnia w Połomi, pływalnia GOTSiR „NAUTICA” w Gorzycach, ekobasen „Gosław” w Wodzisławiu Śląskim. Dwa obiekty, które przez cały 2024 r. były nieczynne to pływalnia kryta przy Zespole Szkół Technicznych w Wodzisławiu Śląskim oraz basen przy Szkole Podstawowej nr 3 w Wodzisławiu Śląskim.

Po analizie wyników badań wody na pływalniach wykonywanych przez zarządzających, jak również wyników badań wykonanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wodzisławiu Śląskim stwierdzono, że eksploatacja pływalni działających na terenie powiatu wodzisławskiego była prowadzona w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób z nich korzystających (choć stwierdzano w nich okresowo przekroczenia fizykochemiczne – głównie chlor wolny i związany, potencjał redox, mętność, chloroform, pH, utlenialność). W zakresie mikrobiologicznym sporadycznie stwierdzano przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w 36 ± 2 °C po 48h (Pływalnia Kryta MOSiR w Radlinie, kryta pływalnia w Połomi) oraz incydentalne przekroczenia dopuszczalnej ilości bakterii *Pseudomonas aeruginosa* (jednokrotnie przekroczone na Pływalni Krytej MOSiR w Radlinie).

Po wystąpieniu przekroczeń zarządzający obiektami podejmowali działania naprawcze, zmierzające do poprawy jakości wody, wraz z szokową dezynfekcją systemów czy czasowym wyłączeniem niecek z użytkowania w przypadku przekroczeń mikrobiologicznych. Największe problemy eksploatacyjne stwierdzono na pływalniach w Radlinie oraz w Połomi.

Kontroli podlegała też jakość wody w ekobasenie „Gosław” w Wodzisławiu Śląskim (biologiczny staw kąpielowy bez stosowania chemii basenowej). W czasie funkcjonowania obiektu odnotowano przekroczenia dopuszczalnej ilości bakterii *Escherichia coli* (badania realizowane przed otwarciem sezonu), a także niewłaściwy odczyn wody. Zarządzający obiektem podejmował działania naprawcze – m.in.: mechaniczne czyszczenie filtrów wody basenowej, dezynfekcja wody aktywnym tlenem oraz obniżanie pH wody).

Do końca marca Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim dokona zbiorczych rocznych ocen jakości wody na pływalniach za 2024 rok z pominięciem obiektów, które były zamknięte przez cały rok.

3. Nadzór nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

W sezonie 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim nadzorował:

- ☐ dwa kąpieliska: **OW „OLZA”** w Olzie, ul. Kolejowa, którego organizatorem była firma LAS – POL Aleksandra Pyrchala, ul. Bracka 23/2 w Wodzisławiu Śląskim oraz „BALATON” w Wodzisławiu Śląskim, ul. Bracka, którego organizatorem był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „CENTRUM” ul. Bogumińska 8 w Wodzisławiu Śląskim,
- ☐ jedno miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli: „**Macarena**” w Olzie, ul. Wiejska 49a, którego organizatorem była Firma Handlowo – Usługowa Krótki Bogusław.

Sezon kąpielowy miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli był ustalony zgodnie z zapisem art. 39 ust. 1 ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, w myśl której miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli funkcjonuje przez okres nie dłuższy niż 30 kolejnych dni w roku kalendarzowym.

Na podstawie przedstawianych przez zarządców obiektów sprawozdań z badań i protokołów wizualnej oceny wody w kąpieliskach oraz w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli PPIS w Wodzisławiu Śląskim wydawał bieżące oceny jakości wody, stwierdzając jej przydatność do kąpieli.

W sezonie kąpieliskowym 2024 r. woda z kąpielisk oraz z miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli spełniała wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim po zakończeniu sezonu kąpielowego dokonał klasyfikacji jakości wody w kąpieliskach, na podstawie próbek wody, obejmujących cztery sezony kąpielowe. W obu przypadkach woda w kąpielisku została sklasyfikowana jako doskonała

4. Nadzór nad jakością wody ciepłej w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, obiektach typu DPS oraz budynkach zamieszkania zbiorowego.

W roku 2024 tutejsza Inspekcja Sanitarna sprawowała nadzór nad jakością wody ciepłej w niżej wymienionych obiektach:

- Powiatowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim, ul. 26 Marca 51 oraz Szpital Rydułtowy, ul. Plebiscytowa 47;
- Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy w Wodzisławiu Śląskim, ul. Św. Wawrzyńca 1;
- Dom Pomocy Społecznej w Gorzycach, ul. Bogumińska 22;
- WOŁO i ZOL w Gorzycach;
- Wojewódzki Szpital Chorób Płuc w Wodzisławiu Śląskim;
- Hotel „OSTRAWA” w Wodzisławiu Śląskim;
- Hostel „Dzika Kaczka” w Skrzyszowie.

W dwóch obiektach stwierdzono ponadnormatywną ilość bakterii *Legionella* (PPZOZ w Wodzisławiu Śląskim oraz Hotel „OSTRAWA” w Wodzisławiu Śląskim), a w WOŁO i ZOL w Gorzycach stwierdzono w wodzie ciepłej zbyt wysokie stężenie srebra, które wykorzystywane jest do dezynfekcji wody. Stanowiło to naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). W związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim wydał dwie nakazujące decyzje. Przeprowadzono 5 kontroli sprawdzających wykonanie punktów zawartych w decyzji wraz z kontrolnymi badaniami wody, które nie wykazały już żadnych przekroczeń. Dodatkowo nadzór nad jakością wody ciepłej był prowadzony w ramach kontroli wewnętrznej realizowany przez zarządzających obiektami (13 kontroli). Jakość wody na ogół nie budziła zastrzeżeń. Nieprawidłowości ujawniono tylko w Szpitalu Powiatowym w Wodzisławiu Śląskim, gdzie stwierdzono skażenie wysokie, punktowe. W związku ze stwierdzonym przekroczeniem zawiadomiono Stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz sprawdzono podjęte czynności po stwierdzeniu obecności bakterii *Legionella* w instalacji wody ciepłej.

VI. W zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

1. W 2024 roku rozpatrzono wnioski dotyczące postępowania w sprawie przeprowadzenia oceny o oddziaływaniu na środowisko planowanych przedsięwzięć w tym :

- co do zakresu raportu - **12**

- opinii przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – **1**

2. Uzgodnienia:

- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – **3** w tym 2 dotyczące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gorzyce

- zakresu stopnia i szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – **3**,

- odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – **1**

3. Dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych /lokali: **66** m. in.:

* 23 obiekty żywieniowo-żywnościowe w tym zakłady przetwórstwa spożywczego,

* 17 zakładów wykonujących zabiegi fryzjerskie, kosmetyczne i tatuażu,

* 4 obiekty handlowo – usługowych nie związanych z żywnością,

* 3 obiekty służby zdrowia w tym punkt apteczny,

* 4 placówki oświatowe,

* 3 obiekty rekreacji,

* 3 obiekty przemysłowe,

* 4 hale produkcyjne,

* stację paliw,

* bibliotekę miejską,

oraz budynek straży pożarnej.

4. Kontrole w trakcie realizacji obiektu – **1**.

Przy uzgadnianiu powyższych wniosków zwracano szczególną uwagę na ochronę środowiska, w tym zdrowie ludzi.

Najwięcej wniosków dotyczących postępowania w sprawie przeprowadzenia oceny o oddziaływaniu na środowisko planowanych przedsięwzięć rozpatrywanych w 2024r. dotyczyło przedsięwzięć o charakterze przemysłowym, gospodarki odpadami oraz stacji paliw.

Podczas kontroli w trakcie realizacji zwracano uwagę inwestorom na konieczność wykonania obiektu zgodnie z projektem budowlanym i zastosowaniu materiałów posiadających atesty lub certyfikaty oraz dostosowanie obiektów do obowiązujących przepisów prawnych.

W 2024r. na terenie powiatu wodzisławskiego oddano do użytkowania min.:

- Gmina Godów: przedszkole 4-oddziałowe w Łaziskach oraz przedszkole 2-oddziałowe w Krostoszowicach.

- Gmina Gorzyce: stróżówka na otwartym kąpielisku w Olzie, pawilon handlowy DINO oraz lokal gastronomiczny w Rogowie, ponownie uruchomiono punkt apteczny w Turzy Śląskiej, portiernię oraz budynek socjalny na terenie firmy BRUK w Czyżowicach.

- Gmina Lubomia: budynek OSP w Lubomi oraz przedszkole w Lubomi w ramach ich przebudowy.

- Gmina Mszana: budynek produkcyjny z zapleczem socjalnym w Mszanie.

- Miasto Pszów: biblioteka miejska oraz pomieszczenia biurowe dla potrzeb MOPS-u i ZOPO w Pszowie, sklep ogólnospożywczy „Lewiatan”.
- Miasto Radlin: blok energetyczny opalany gazem koksowniczym na terenie Koksowni „Radlin”, Park Jordanowski, gabinety stomatologiczne i Plac Radlińskich Olimpijczyków
- Miasto Rydułtowy: niepubliczny żłobek „Mali Einsteini” oraz bar orientalny.
- Miasto Wodzisław Śląski: kantyny pracownicze (Eko-Okna), zakład pogrzebowy, restauracja orientalna, gabinety lekarskie, pawilon handlowy DINO, pawilony handlowe Biedronka.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim zajął stanowisko w formie pism dotyczące m.in. przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

VII. W ramach działalności oświatowo-zdrowotnej.

PROGRAMY

1. **„Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”** Celem programu jest podniesienie świadomości z zakresu profilaktyki HIV/AIDS wśród ogółu społeczeństwa.
2. **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”** - Program skierowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych, którego celem jest profilaktyka zażywania psychoaktywnych środków zastępczych przez młodzież szkół ponadpodstawowych.
3. **„Podstępne WZW”** – program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, jego celem jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C.
4. **„Znamie! Znam Je?”** - celem programu jest budowanie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych świadomości w zakresie profilaktyki czerniaka oraz odpowiedzialnych prozdrowotnych postaw, oraz upowszechnienie wiedzy o czerniaku – nowotworze złośliwym skóry.
5. **„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”** – program profilaktyki uniwersalnej, skierowany do uczniów szkół podstawowych, jego celem jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat tzw. „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania.
6. **„Czyste Powietrze Wokół Nas”** - Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń.
7. **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”** – Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych u dzieci przedszkolnych.

8. **„Bieg po zdrowie”** - Celem programu edukacyjnego jest zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zapobieganie lub opóźnianie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży.
9. **„Wybierz życie pierwszy krok”** - program edukacyjny dla uczniów szkół ponadpodstawowych dotyczący profilaktyki raka szyjki macicy i zakażeń HPV, jego celem jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę.
10. **„Trzymaj Formę!”** - Celem programu edukacyjnego jest zwiększenie wiedzy na temat zdrowego trybu życia m.in. zdrowego odżywiania oraz aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży szkół podstawowych.

AKCJE

1. **„Klub Zdrowego Przedszkolaka”** – celem akcji jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie zdrowego stylu życia w placówkach przedszkolnych. Działania projektowe mają na celu wzbogacenie wiedzy dzieci z dziedziny zdrowia, wykształcenie u nich postawy prozdrowotnej, nabycie określonych umiejętności oraz przyswojenie prawidłowych przyzwyczajeń i nawyków higieniczno-zdrowotnych.
2. **„Nowe Narkotyki- Nowe Zagrożenia”** - Celem akcji jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży, podjęcie działań informacyjno-edukacyjnych oraz zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy.
3. **„Zaszczep w sobie chęć szczepienia”/ „#UnitedInProtection” / HPV/** - podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych, wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych oraz zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).
4. **„Antybiotyki”/ „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”/ „Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach”**- Zwrócenie uwagi ogółu społeczeństwa w tym pracowników ochrony zdrowia i decydentów na rozprzestrzenianie się oporności na antybiotyki.
5. **„Bezpieczne ferie”** – Celem akcji jest stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej w zakresie bezpiecznych zachowań prozdrowotnych.
6. **„Łap Słońce z Głową”** – Celem akcji jest podniesienie świadomości i wiedzy wśród społeczeństwa na temat przedawkowania promieni ultrafioletowych oraz procesów zachodzących na skórze podczas opalania.
7. **„Nie Bądź Atrakcyjny Dla Kleszczy”/ #LekcjaKleszczoochorny** – Celem kampanii jest edukacja w zakresie prawidłowego usuwania kleszcza, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu. Kampania skierowana jest do: ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem: kadry pedagogicznej, dzieci i młodzieży, rodziców i opiekunów, seniorów oraz rolników.

8. **„Bezpieczne grzybobranie”**- Celem akcji jest edukacja z zakresu bezpiecznego grzybobrania, począwszy od odpowiedniego ubioru, repelentów oraz narzędzi. Głównym celem jest przekazanie informacji dotyczących właściwych zasad zbierania grzybów.
9. **„Lekki Tornister”** – Celem akcji jest dostarczanie dzieciom, nauczycielom oraz rodzicom wiedzy i narzędzi, dzięki którym będą mogli dokonywać świadomego wyboru wpływającego na jakość życia oraz dbania o prawidłową sylwetkę: zwrócenie uwagi na problem przeciążonych plecaków uczniów i związanych z nim wad postawy
10. **„Wzmocnienie Nadzoru Sanitarno-Epidemiologicznego Polski”**- Celem Projektu jest wzmocnienie systemu nadzoru sanitarno-epidemiologicznego Polski poprzez zwiększenie kompetencji miękkich i znajomości języka ukraińskiego wśród pracowników jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz przeszkolenie i zatrudnienie w organach Inspekcji na terenie całego kraju osób uciekających z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie.
11. **„#Wybierz Zdrowie”**- Celem akcji jest propagowanie aktywności ruchowej poprzez zabawę, kształtowanie postaw i zachowań związanych ze zdrowym, a przede wszystkim aktywnym stylem życia wśród najmłodszych, wspomaganie rozwoju społecznego i prawidłowych interakcji z rówieśnikami.
12. **„Mamo, Tato pamiętajcie o moich szczepieniach”**- Kampania ma na celu przekazywanie rzetelnej wiedzy na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych, która w przyszłości pomoże młodym osobom, rodzicom w racjonalnym podejmowaniu decyzji odnośnie szczepień.
13. **„EFSA”/ „Safe2EatEu”**- Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności oraz zachęcenie konsumentów do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kampania o zasięgu unijnym umożliwia konsumentom łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania i spożywania żywności – od pomocy przy czytaniu etykiet, przez informacje na temat istoty i zasadności stosowania suplementów diety, do wskazówek na temat przygotowania i przechowywania produktów spożywczych.
14. **Kampania medialna EFSA „PlantHealt4Life”** – Celem kampanii jest zwiększenie świadomości dotyczącej zdrowia roślin wśród mieszkańców Europy i wzbudzenie w nich poczucia zbiorowej odpowiedzialności za ich wspólne dobro. Głównym jej hasłem jest wezwanie: „Dbaj o zdrowie roślin, chroń życie”.
15. **„Zdrowie i emocje - skrzynka z narzędziami”**- Celami projektu są przede wszystkim: zmniejszenie ryzyka wystąpienia zachowań trudnych, związanych z uzależnieniami poprzez rozwijanie tolerancji dyskomfortu psychicznego, rozwinięcie umiejętności regulowania emocji, nabycie wiedzy związanej z uzależnieniami, nabycie umiejętności asertywnej postawy, kształtowanie prozdrowotnych postaw i zachowań. Grupą docelową projektu są uczniowie klas VI szkoły podstawowej, rodzice i opiekunowie uczniów oraz kadra pedagogiczna.
16. **„Wirusoochrona” / „#LekcjaWirusoochrony”**- **Szkoły Podstawowe** - Akcja ma na celu wzmocnienie działań przeciwepidemicznych w Szkołach Podstawowych poprzez przeprowadzenie zajęć profilaktycznych dla najmłodszych uczniów, przypominających o przestrzeganiu podstawowych zasad higieny oraz zwrócenie uwagi na znaczącą rolę higieny jako podstawowego środka zapobiegania przenoszenia się wirusów.

17. **„Program Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu”** - W trakcie kontroli i wizytacji placówek przeprowadzany jest na bieżąco monitoring palenia tytoniu.
18. **„Warto wiedzieć o HIV i AIDS”**- Akcja realizowana w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS 2024 dot. profilaktyki zakażeń wirusem HIV, skierowana do uczniów szkół ponadpodstawowych powiatu wodzisławskiego oraz miasta Jastrzębie-Zdrój. Akcja polega na przeprowadzeniu przez nauczycieli lekcji edukacyjnej dla uczniów oraz organizacji konkursu w dowolnej kategorii dot. profilaktyki HIV/AIDS w 1 szkole ponadpodstawowej na terenie powiatu wodzisławskiego lub miasta Jastrzębie-Zdrój. W 2024 roku konkurs został przeprowadzony w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Wodzisławiu Śląskim.

mgr Barbara Orzechowska
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Wodzisławiu Śląskim
/dokument podpisany elektronicznie/